

Marsmanden

Af: Finn Boelsmand, lektor i fysik og kemi.

Fysikeren Jens Martin Knudsen (1930-2005) er kendt som "Marsmanden" p.g.a. hans i TV kendte Marsforskning og entusiastiske formidling af astronomi. Han har forfattet adskillige videnskabs-teoretiske (=videnskabernes filosofi, metoder, sandhedskriterier) ordsprog. Hans Marsforskning blev inspireret af Brasiliens røde jord, hvis farve skyldes oxidation via vand. Dette gav ham ideen, at der måske også var - eller havde været - vand på Mars, "Den røde planet".

Figur 1. Jens Martin Knudsen

Figur 2. Brasiliens røde jord.

Ordsprog af Jens Martin Knudsen:

- "Slå følge med dem der søger sandheden, og vær på vagt over for dem der mener de har fundet den". *Jens Martin Knudsen*
- "Vi må have respekt for de observerede data. Derimod er det vigtigt ikke at frygte autoriteter". *Jens Martin Knudsen*
- "Man skal som fysiker aldrig være arrogant! Hvis en teori ikke strider imod de tre bevarelsesætninger, skal man ikke forhaste sig med at afvise den". *Jens Martin Knudsen*
- "Videnskab er om hvordan. Religion er om hvorfor". *Jens Martin Knudsen*

Interview med Jens Martin Knudsen (journalist: Nils Thorsen, Politiken 5. november 2000):

Mange mener vel, at naturvidenskaben netop påstår at kunne forklare alting.

»Ja, men det kan den også«, udbryder han.

»Den har i hvert fald nøglen. En dag vil naturvidenskaben forklare, hvordan det hele er gået til. Det er jeg ikke i tvivl om. Og hvis du ser tusind, måske femtusind år ud i fremtiden, så vil vi kende det i detaljer. Men videnskab er ikke sandhed. Den er en foreløbig opsummering af de erfaringer, vi har. Videnskab er bare en søgen efter mysteriet. Aarhus Universitet har et vidunderligt motto, hvor du ser delfinerne fare ned. Og så står der: Vi søger i dybet den faste bund«.

Han fanger mit blik.

»Bemærk, der står ikke: Vi finder! Det er virkelig et uudforsknet hav.

Hver gang du laver en ny opdagelse, følger mysteriet sig dybere og dybere. Der er ingen bund! Og til syvende og sidst ender vi jo i det spørgsmål derovre«, siger han og peger på den grønne tavle.

»Hvorfor?«.

»Og det kan videnskaben ikke besvare«.

1) Hvad betyder ordsproget: "Slå følge med dem der søger sandheden, og vær på vagt overfor dem, der mener, de har fundet den" *Jens Martin Knudsen*? Hvad har Jens Martin Knudsen mon oplevet fra fysikernes side? Forklar?

2) Hvad mener Jens Martin Knudsen om videnskabens muligheder og begrænsninger? Forklar?

Litteratur

<http://www.kroppedal.dk/astro/astro/astronomer/jensmartin-knudsen.html>

<http://mads.stenfatt.com/jmk/>

<http://www.update.dk/cfe/vidbase.nsf/662841dc88df8b24c1256b0400394fc3/13142da98b232866c1256b10004538f2?OpenDocument>